Høgskolen i Telemark

Avdeling for allmenne fag

EKSAMEN

I

EXAMEN FACULTATUM

523 ETIKK

15.05.03

Tid:	4 timar
Målform:	Nynorsk/bokmål
Sidetal:	2 + framside
Hjelpemiddel:	Ingen
Merknader:	Studentane skriv anten oppgåve 1 eller oppgåve 2. Alle deler -- (a), (b), (c) og (d) skal svarast på i kvar oppgåve

Eksamensresultata blir offentliggjort på Arena høgskole. Passordet til Arena har alle studenter fått i eget brev ved semesterstart. Du går inn på Arena høgskole via HiTs nettsider.

ETIKK – BOKMÅL:

Enten:

Oppgave 1: Konsekvensetikk og terapeutisk kloning

(a) Gjør rede for hva som kjennetegner konsekvensetikk generelt og utilitarisme spesielt.

(b) Legg frem de viktigste kritiske innvendingene som er blitt rettet mot handlingsutilitarismen. Finn eksempler som kan illustrere disse innvendingene.

(c) Gjør rede for hovedtrekkene i ulike posisjoner om moralsk status som er relevante for etiske diskusjoner om forskning på terapeutisk kloning.

(d) Hva er ditt syn på spørsmålet om man bør åpne for forskning på terapeutisk kloning? Begrunn ditt svar. Kom i denne sammenhengen inn på de viktigste argumentene for og imot den posisjonen du mener har mest for seg.

Eller:

Oppgave 2: Deontologisk etikk, krig og ytringsfrihet

(a) Gjør rede for hovedtrekkene i Kants deontologiske etikk. Kom i denne sammenhengen inn på de viktigste forskjellene mellom Kants deontologiske etikk og konskevensetikk.

(b) John Rawls' kontraktteori kan betraktes som en prosedyre for å argumentere for de spilleregler (normer og rettigheter) som bør gjelde i et samfunn. Gjør rede for hovedtrekkene i John Rawls' kontraktteori.

(c) I kronikken "Krig og moral" (2000) diskuterer Truls Wyller hvorvidt krigen i det tidligere Jugoslavia kan forsvares fra et etisk synspunkt. Hvilken etisk teori er Wyllers posisjon basert på? Begrunn svaret. Vurder til slutt om man med utgangspunkt i Wyllers posisjon kan rettferdiggjøre den aktuelle krigen i Irak.

(d) Bør retten til ytringfrihet begrenses for å verne personer og grupper mot rasisme og rasediskriminering? Drøft dette spørsmålet i forhold til Kjuus-saken og/eller Sjølie-saken.

ETIKK -- NYNORSK:

Anten:

Oppgåve 1: Konsekvensetikk og terapeutisk kloning

(a) Gjer greie for kva som kjenneteiknar konsekvensetikk generelt og utilitarisme spesielt.

(b) Legg fram dei viktigaste kritiske innvendingane som er blitt retta mot handlingsutilitarismen. Finn døme som kan illustrere desse innvendingane.

(c) Gjer greie for hovudtrekka i ulike posisjonar om moralsk status som er relevante for etiske diskusjonar om forsking på terapeutisk kloning.

(d) Kva er ditt syn på spørsmålet om ein bør opne for forsking på terapeutisk kloning? Grunngje svaret ditt. Kom i denne samanhengen inn på dei viktigaste argumenta for og imot den posisjonen du meiner har mest for seg.

Eller:

Oppgåve 2: Deontologisk etikk, krig og ytringsfridom

(a) Gjer greie for hovudtrekka i Kants deontologiske etikk. Kom i denne samanhengen inn på de viktigaste skilnaden mellom Kants deontologiske etikk og konskevensetikk.

(b) John Rawls' kontraktteori kan sjåast på som ein prosedyre for å argumentere for dei spillereglar (normer og rettigheitar) som bør gjelde i eit samfunn. Gjer greie for hovudtrekka i John Rawls' kontraktteori.

(c) I kronikken "Krig og moral" (2000) diskuterer Truls Wyller om krigen i det tidlegare Jugoslavia kan forsvarast frå eit etisk synspunkt. Kva for etisk teori er Wyllers posisjon basert på? Grunngje svaret. Vurder til slutt om ein med utgangspunkt i Wyllers posisjon kan rettferdiggjere krigen i Irak.

(d) Bør retten til ytringsfridom avgrensast for å verne personar og grupper mot rasisme og rasediskriminering? Drøft dette spørsmålet i forhold til Kjuus-saka og/eller Sjølie-saka.